

دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد
دانشکده هنر و معماری
گروه طراحی پارچه و لباس

«پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد M.Sc»

رشته:

طراحی پارچه و لباس

عنوان:

طراحی و بهینه سازی فرایند تولید پای افزار پارچه ای با رویکرد سبک زندگی مدرن

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر پدram پیوندی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر ابوالفضل داودی

نگارش:

زهرا نیکوئی

شماره دانشجویی:

۹۲۰۵۲۳۲۵۹

شماره پروژه:

تابستان 1394

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش آفریدگار مهربان را که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است. انوار حکمت او در دل شب تار، درخشان. خداوندی که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

از استاد گرامیم جناب آقای دکتر پدرام پیوندی بسیار سپاسگذارم چرا که بدون راهنماییهای ایشان تامین این پایان نامه بسیار مشکل می نمود.

از استاد دلسوزم جناب آقای دکتر ابوالفضل داودی بدلیل یاریها و راهنماییهای بی چشم داشت ایشان که بسیاری از سختی ها را برایم آسانتر نمودند.

از کسانی، که سرآغاز تولد من هستند. از یکی زاده می شوم و از دیگری جاودانه. استادی که سپیدی را بر تخته سیاه زندگیم نگاشت و پدر و مادری که تار مویی از آنان به پای من سیاه نماند.

از استادکارهای حرفه گیوه سازی که صمیمانه دانش خود را در اختیار من نهادند.

تقدیم به

مقدسترین واژه‌ها در لغت نامه دلم؛

پدر،

مهربانی مشفق، بردبار و حامی که در مراحل مختلف زندگی مرا پشتیبان بودند.

مادر مهربانم که زندگی مرا مدیون مهر و عطوفت آن می دانم.

وتمام اساتیدی که به من آموختند.

چکیده

گیوه پای افزار زنان و مردان ایرانی در مناطق گرم و کوهستانی است که پای پوش اصیل ایرانی هم محسوب میشود. با توجه به دشواری مراحل تولید این نوع پای افزار و گسترش زندگی مدرن، تولید و استفاده از آن رو به فراموشی است. گیوه یکتا پای پوش سنتی است که مواد اصلی ساخت آن تکه پارچه هایی برای ساخت تخت و رویه ای که با نخ پنبه ای یا ابریشمی بافته شده است؛ از آنجایی که گیوه نوعی منحصر بفرد از کفش و جزء لاینفک پوشاک می باشد، این پژوهش در نظر دارد با بهینه سازی روند تولید این پای افزار پارچه ای و همچنین ایجاد خلاقیت و نوآوری، راهی را برای ورود این پای افزار به عرصه مد بگشاید. به دلیل کمبود منابع کتابخانه ای با انجام تحقیقات میدانی و بررسی دقیق نحوه تولید گیوه سنتی و آگاهی از ابزار و مواد مورد استفاده، دستگاهی طراحی و ساخته شده است که شرایط تولید تخت گیوه را آسان تر ساخته است. همچنین با بررسی عوامل طراحی کفش و اصول ارگونومی پا، طرحهای جدیدی از گیوه ارائه شده است. با توجه به نظر سنجی انجام شده و درصد نظرات مثبت که بیش از ۹۰٪ می باشد طرحهای جدید مورد استقبال واقع گردیده است.

واژگان کلیدی: گیوه، بهینه سازی پای افزار پارچه ای، روند تولید گیوه، طراحی گیوه

فصل اول: کلیات پژوهش

1-1-1-1	مقدمه.....	2
2-1-2	بیان مساله.....	3
3-1-3	اهمیت موضوع.....	3
4-1-4	اهداف پژوهش.....	3
4-1-4-1	هدف اصلی.....	3
4-1-4-2	اهداف فرعی.....	3
4-1-4-3	اهداف کاربردی.....	4
5-1-5	سوالات پژوهش.....	4
6-1-6	فرضیه های پژوهش.....	4
7-1-7	روش پژوهش.....	4
7-1-7-1	روش کتابخانه ای.....	4
7-1-7-2	روش میدانی.....	4
7-1-7-3	روش تحلیلی.....	5
7-1-7-4	روش استنتاجی و نتیجه گیری ها.....	5
8-1-8	ابزار جمع آوری اطلاعات.....	5
9-1-9	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات و تبیین سوالات و فرضیات.....	5
10-1-10	محدودیت های پژوهش.....	5
11-1-11	تعریف واژه های پژوهش.....	5
12-1-12	پیشینه.....	6
12-1-12-1	کتاب:.....	6
12-1-12-2	مقاله.....	6
12-1-12-3	پایان نامه:.....	7

فصل دوم: بررسی نحوه ساخت گیوه سنتی

- 9.....1-2-مقدمه.....9
- 9.....2-2-تاریخچه گیوه.....9
- 10.....3-2-انواع گیوه.....10
- 11.....1-3-2- رویه.....11
- 122-3-2-تخت.....12
- 14.....4-2-مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت گیوه.....14
- 141-4-2- پوست گاو.....14
- 142-4-2- پارچه.....14
- 15.....3-4-2- رنگ پودری.....15
- 15.....4-4-2- چرم گاو.....15
- 16.....4-2-5-نخ.....16
- 16.....6-4-2-موم.....16
- 16.....7-4-2-کتیرا.....16
- 16.....8-4-2-آستر.....16
- 17.....9-4-2-گل گیوه.....17
- 17.....5-2-ابزار وسایل مورد نیاز.....17
- 17.....1-5-2-سندان چوبی.....17
- 18.....2-5-2-مشته.....18
- 18.....3-5-2-شفره.....18
- 19.....4-5-2-درفش.....19
- 19.....5-5-2-قیچی آهنی.....19
- 20.....6-5-2-سوزن دوال (تخت کشی).....20
- 20.....7-5-2-قالب.....20
- 21.....8-5-2-داغی (اتو):.....21
- 21.....5-2-9-سوزن گیوه دوزی.....21
- 21.....6-2-رویه.....21

21.....	1-6-2-مشخصات نخ.....
21.....	2-6-2-سوزن:
22.....	3-6-2-نحوه بافت رویه.....
26.....	7-2-گیوه هایی که رویه به زیره بافته می شود.....
26.....	8-2-دلیل کردن :
27.....	9-2-ساخت تخت گیوه (تخت کشی)
27.....	1-9-2-مراحل مختلف کار:
33.....	10-2-اتصال رویه به زیره (گیوه دوزی).....
35.....	11-2-زیبایی شناسی گیوه :
35.....	1-11-2-ویژگیهای زیبا شناسانه انواع پای افزار پارچه ای.....
36.....	2-11-2-سادگی ،عنصرذاتی و درونی گیوه:.....
37.....	3-11-2-عدم تقارن.....
37.....	4-11-2-تضاد بین استحکام و لطافت.....
38.....	5-11-2-گیوه های رویه های ابریشمی
93.....	6-11-2-گیوه های گیوه های مناطق غرب ایران.....
39.....	1-6-11-2-رویه.....
40	2-6-11-2-تخت:.....
40.....	7-11-2-گیوه های مناطق مرکزی ایران یا رویه جدا.....
42.....	8-11-2-گیوه های تخت آجیده.....
43.....	12-2-مطالعه مردم شناختی گیوه.....
44.....	1-12-2-کارکرد اقتصادی.....
44.....	2-12-2-کارکرد روانی
<i>فصل سوم :آشنایی با اصول طراحی پای افزار و ارگونومی پا</i>	
46.....	1-3-مقدمه
46.....	2-3-تاثیرات زندگی مدرن بر طراحی کفش.....
47.....	3-3-ورود آرام مُد.....

- 47.....4-3 طراحی کفش.....
- 47.....1-4-3 اهمیت ساختار کفش و تاثیر آن بر بدن.....
- 47.....2-4-3 اصول ارگونومی در طراحی و تولید کفش.....
- 48.....3-4-3 راحتی.....
- 48.....4-4-3 عملکرد های پا.....
- 48.....5-4-3 آناتومی پا.....
- 50.....6-4-3 آنترو پومتری پا.....
- 50.....7-4-3 روشهای اندازه گیری پا.....
- 51.....8-4-3 پارامترهای پا تعاریف و اندازه ها.....
- 51.....5-3 ویژگیهای کفش مناسب:.....
- 51.....1-5-3 کفی کفش.....
- 52.....2-5-3 کفش استاندارد.....
- 52.....3-5-3 ویژگیهای رویه مناسب کفش.....
- 53.....4-5-3 زیره کفش.....
- 53.....6-5-3 قالب بندی.....
- 53.....7-5-3 تنه کفش.....

فصل چهارم: بهینه سازی فرایند تولید پای افزار پارچه ای

- 55.....1-4-1 مقدمه.....
- 55.....2-4-2 بهینه سازی.....
- 56.....3-4-3 سبک زندگی مدرن.....
- 56.....1-3-4 سبک زندگی مدرن و نیاز به بهینه ساز.....
- 56.....4-4-4 بهینه سازی روند تولید پای افزار پارچه ای.....
- 56.....1-4-4 مدت زمان صرف تولید.....
- 57.....2-4-4 نیروی انسانی و بهداشت فردی.....
- 57.....3-4-4 بهداشت محیط.....
- 57.....4-4-4 بهینه سازی در مواد مورد استفاده.....
- 57.....1-4-4-4 تسمه چرمی.....
- 57.....2-4-4-4 جایگزین تسمه چرمی.....
- 57.....3-4-4-4 فتیله های پارچه ای.....
- 58.....5-4-4-4 جایگزین فتیله ای پارچه ای.....
- 58.....6-4-4-4 پاشنه وپیشه گیوه.....
- 58.....7-4-4-4 جایگزین پاشنه وپیشه.....
- 59.....5-4-4-4 ابزار مورد استفاده در تخت کشی.....
- 59.....1-5-4-4 سوراخ کردن فتیله با استفاده از درفش.....

60.....	2-5-4-4-جایگزین درفش
60.....	3-5-4-4-برش تخت با استفاده از شفره
61.....	4-5-4-4-قالب پرس
61.....	6-4-4-4-بهبینه سازی در ابزار مورد استفاده
62.....	7-4-4-4-طراحی دستگاه
62.....	1-7-4-4-نحوه کار با دستگاه
63.....	2-7-4-4-ارتفاع 3 سانتی متر
63.....	3-7-4-4-ارتفاع دیواره داخلی دستگاه
64.....	4-7-4-4-قطعه ای که عمل تراز عبور مته و سوزن را انجام می دهد
64.....	5-7-4-4-پیچ اتصال قطعه شماره 5 به دستگاه
65.....	6-7-4-4-شش سوراخ جهت عبور مته و سوزن
65.....	7-7-4-4-قطعه ای جهت پرس پارچه ها
66.....	8-7-4-4-فضایی که جهت عبور میله و سوزن تعبیه شده است
66.....	9-7-4-4-پیچ پرس و دسته متحرک
67.....	10-7-4-4-پیچ اتصال دستگاه به میز
67.....	11-7-4-4-محل قرار گرفتن و حرکت درب دستگاه
68.....	12-7-4-4-درب دستگاه
68.....	13-7-4-4-میله و مته برای سوراخ کردن پارچه
69.....	14-7-4-4-صفحه هدایت مته
69.....	15-7-4-4-محل بیرون ریختن پرز پارچه
70.....	8-4-4-4-بهبینه شدن طول زمان تولید
70.....	9-4-4-4-بهداشت فردی و محیط
71.....	10-4-4-4-سبک سازی گیوه (کاهش وزن تخت)
71.....	11-4-4-4-بهبینه سازی رویه
71.....	1-11-4-4-رویه
71.....	2-11-4-4-بهبینه سازی بافت
72.....	12-4-4-4-اتصالات رویه به تخت
72.....	1-12-4-4-نوارهای چرمی
72.....	2-12-4-4-بهبینه سازی اتصالات
فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها و ارائه طرحهای جدید پای افزار پارچه ای (گزارش پروژه عملی)	
74.....	1-5-مقدمه
74.....	2-5-عوامل مهم در انتخاب کفش
74.....	3-5-نکات خاص تخت پارچه ای
75.....	4-5-مقایسه استانداردهای کفش خوب و گیوه
75.....	1-4-5- رویه گیوه
75.....	2-4-5- تخت
76.....	5-5-سایز بندی کفش

- 77.....6-5 طراحی
- 77.....1-6-5 گزارش طراحی
- 79.....1-6-5-1 طرح شماره 1:
- 80.....1-6-5-2 طرح شماره 2:
- 81.....1-6-5-3 طرح شماره 3:
- 82.....1-6-5-4 طرح شماره 4:
- 83.....1-6-5-5 طرح شماره 5:
- 84.....1-6-5-6 طرح شماره 6:
- 85.....1-6-5-7 طرح شماره 7:
- 86.....1-6-5-8 طرح شماره 8:
- 87.....1-6-5-9 طرح شماره 9:
- 88.....1-6-5-10 طرح شماره 10:

فصل ششم: ارزیابی بحث و نتایج

- 90.....1-6-1 مقدمه
- 90.....2-6-2 گیوه در مقابل زندگی مدرن
- 91.....3-6-3 بهینه سازی فرایند تولید گیوه یا پای افزار پارچه ای
- 91.....4-6-4 طراحی پای افزار پارچه ای با رعایت ویژگیهای منحصر بفرد گیوه و مناسب زندگی مدرن
- 91.....5-6-5 نظر سنجی
- 92.....1-5-6-1 طراحی پرسشنامه
- 92.....2-5-6-2 اطلاعات شخصی
- 92.....3-5-6-3 وضعیت سنی افراد
- 92.....7-5-6-7 جنس افراد
- 93.....8-5-6-8 تحصیلات افراد
- 94.....9-5-6-9 شغل افراد
- 94.....10-5-6-10 نمونه پرسشنامه و آمار بدست آمده
- 98.....6-6-6 پیشنهادات

فهرست تصاویر

عنوان	صفحه
فصل دوم:	
تصویر 1-2- گیوه کرمانشاهی.....	11
تصویر 2-2- گیوه استان فارس.....	11
تصویر 3-2- گیوه رویه ابریشمی.....	12
تصویر 4-2- تخت پارچه ای گیوه.....	12
تصویر 5-2- گیوه تخت آجیده.....	13
تصویر 6-2- گیوه تخت چرمی.....	13
تصویر 7-2- گیوه تخت لاستیکی.....	14
تصویر 8-2- نوار از پوست گاو.....	14
تصویر 9-2- پارچه.....	15
تصویر 10-2- رنگ،.....	15
تصویر 11-2- چرم.....	15
تصویر 12-2- نخ.....	16
تصویر 13-2- موم.....	16
تصویر 14-2- کتیرا.....	16
تصویر 15-2- استرکشی رویه.....	17
تصویر 16-2- گل گیوه.....	17

- 18.....تصویر 17-2-سندان.....
- 18.....تصویر 18-2-مشته.....
- 19.....تصویر 19-2-شفره.....
- 19.....تصویر 20-2-انواع درفش.....
- 20.....تصویر 21-2-قیچی.....
- 20.....تصویر 22-2-سوزن دوال.....
- 21.....تصویر 23-2-انواع قالب.....
- 22.....تصویر 25-2-شروع بافت.....
- 22.....تصویر 26-2-حلقه بافت.....
- 23.....تصویر 27-2-بافت رویه.....
- 23.....رج اول 24-2-تصویر.....
- 23.....تصویر 29-2-شروع رج دوم.....
- 24.....تصویر 30-2-رج دوم.....
- 24.....تصویر 31-2-بافت رج دوم.....
- 24.....تصویر 32-2-ادامه رج دوم.....
- 25.....تصویر 33-2-ایجاد پاشنه.....
- 25.....تصویر 34-2-بافت پاشنه.....
- 25.....تصویر 35-2-آخرین رج باف.....
- 26.....تصویر 36-2-بافت رویه.....
- 26.....تصویر 36-2-بافت رویه.....
- 27.....تصویر 38-2-برش نوار.....
- 28.....تصویر 39-2-تازدن پارچه.....

- 28..... تصویر 40-2-فتیله های پارچه ای
- 29..... تصویر 41-2-داغ شدن درفش ها،
- 29..... تصویر 42-2-سوراخ کردن فتیله ها
- 30..... تصویر 43-2-نوارهایی برای پاشنه وپیشه گیوه
- 30..... تصویر 44-2-عبور نوار از فتیله ها
- 31..... تصویر 45-2-نگهداری نوار بوسیله درفش
- 31..... تصویر 46-2-مراحل تخت کشی
- 31..... تصویر 47-2-استفاد از دست و پا در تخت کشی
- 32..... تصویر 48-2-ضربه با مشته،
- 32..... تصویر 49-2- برش تخت بوسیله شفره
- 32..... تصویر 50-2-دوخت پرک
- 33..... تصویر 51-2-تخت پارچه ای
- 33..... تصویر 52-2-چرم،منبع تصویر
- 34..... تصویر 53-2-چوب پشت بند
- 34..... تصویر 54-2-دوخت کمر چرمی
- 35..... تصویر 55-2-گیوه با کمر و بغلک چرمی
- 36..... تصویر 56-2-انواع گیوه،
- 37..... تصویر 57-2- گیوه رویه پنبه ای همراه با سوزن دوزی
- 38..... تصویر 58-2-گیوه رویه پنبه ای با تخت پارچه ای(استان فارس) ،
- 38..... تصویر 59-2-گیوه های رویه ابریشمی
- 39..... تصویر 60-2- رویه گیوه های مناطق غرب ایران
- 40..... تصویر 61-2-تخت گیوه پارچه ای (کرمانشاه
- 41..... تصویر 62-2-رویه گیوه پنبه ای مناطق مرکزی ایران،
- 41..... تصویر 63-2-اتصال رویه و تخت با استفاده نوارهای چرمی
- 42..... تصویر 64-2-ایجاد نقوش هندسی ولوزی با استفاده از بافت توری

42..... تصویر 2-65- گیوه تخت آجیده.....

43..... تصویر 2-66- گیوه های امروزی.....

فصل سوم:

49..... تصویر 3-1- نمای رخ استخوانهای پا.....

49..... تصویر 3-2- نمای نیمرخ استخوانهای پا منبع تصویر.....

49..... تصویر 3-3- نمای نیمرخ استخوانهای پا در حالت ایستاده.....

50..... تصویر 3-4- اندازه گیری پا با دستگاه دیجیتالی.....

فصل چهارم:

57..... تصویر 4-1- تازدن پارچه.....

58..... تصویر 4-2- بهینه سازی تازدن پارچه.....

58..... تصویر 4-3- پاشنه و پنجه گیوه.....

59..... تصویر 4-4- جایگزین پنجه و پیشه.....

59..... تصویر 4-5- درفش.....

60..... تصویر 4-6- روشهای ایجاد سوراخ در پارچه.....

60..... تصویر 4-7- شفره.....

61..... تصویر 4-8- قالب.....

62..... تصویر 4-9- جعبه دستگاه ابعاد 40*16 سانتی متر.....

63..... تصویر 4-10- ارتفاع دستگاه.....

64..... تصویر 4-11- ارتفاع دیواره داخلی دستگاه.....

64..... تصویر 4-12- قطعه ای که عمل تراز عبور مته و سوزن را انجام می دهد.....

65..... تصویر 4-13- پیچ اتصال قطعه شماره 5 به دستگاه.....

65..... تصویر 4-14- شش سوراخ جهت عبور مته و سوزن.....

66..... تصویر 4-15- قطعه ی پرس پارچه ها.....

- 66.....تصویر 4-16-فضایی که جهت عبور میله و سوزن تعبیه شده است،
- 67.....تصویر 4-17-پیچ پرس و دسته متحرک
- 67.....تصویر 4-18-پیچ اتصال دستگاہ به میز
- 68.....تصویر 4-19-محل قرار گرفتن و حرکت درب دستگاہ
- 68.....تصویر 4-20-درب دستگاہ
- 69.....تصویر 4-21-میله و مته برای سوراخ کردن پارچه
- 69.....تصویر 4-22-صفحه های هدایت مته
- 69.....تصویر 4-23-محل بیرون ریختن پرز پارچه
- 71.....تصویر 4-24-انواع رویه گیوه
- 72.....تصویر 4-26-کمر چرمی گیوه
- 72.....تصویر 4-25-بافت رویه به صورت یکپارچه

فصل پنجم:

- 79.....تصویر 5-1-طرح شماره یک
- 80.....تصویر 5-2-طرح شماره دو
- 81.....تصویر 5-3-طرح شماره سه
- 82.....تصویر 5-4-طرح شماره چهار
- 83.....تصویر 5-5- طرح شماره پنج
- 84.....تصویر 5-6-طرح شماره شش
- 85.....تصویر 5-7-طرح شماره هفت
- 86.....تصویر 5-8-طرح شماره هشت
- 87.....تصویر 5-9-طرح شماره نه
- 88.....تصویر 5-10-طرح شماره ده

فهرست جداول

صفحه	عنوان
فصل چهارم	
59.....	جدول شماره 4-1- بهینه سازی مواد.....
61.....	جدول شماره 4-2- بهینه سازی ابزار.....
70.....	جدول شماره 4-3- بهینه شدن طول زمان تولید.....
70.....	جدول شماره 4-4- جدول بهبود بهداشت فردی و محیط.....
فصل پنجم	
75.....	جدول شماره 5-1- استاندارد سازی و بهینه سازی تخت گیوه.....
76.....	جدول شماره 5-2- استاندارد سازی و بهینه سازی رویه گیوه.....
76.....	جدول شماره 5-3- جدول سایز بندی کفش زنانه.....
77.....	جدول شماره 5-4- جدول سایز بندی کفش مردانه.....
فصل ششم	
95.....	جدول شماره 6-1- نمونه پرسشنامه و آمار بدست آمده از نظر سنجی.....
96.....	جدول شماره 6-2- جدول ارزیابی طرحهای ارائه شده و آمار بدست آمده برای هر طرح.....

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

فصل ششم

92.....	نمودار 6-1- نمودار سن افراد.....
93.....	نمودار 6-2- نمودار وضعیت جنس.....
93.....	نمودار 6-3- نمودار وضعیت تحصیلی.....
94.....	نمودار 6-4- نمودار شغل افراد.....
97.....	نمودار 6-5- نمودار ارزیابی طرحهای ارائه شده.....

فصل اول

کلیات پژوهش

1-1- مقدمه

در ایران زمین اقوام مختلف با نژادها و زبانهای خاص خود زندگی می کنند که هر کدام از این اقوام در مناطق مختلف پوشاک خاص خود را دارند. در این بین گیوه پای پوشی سنتی است که اقوام مختلف مناطق معتدل کوهستانی و گرم و خشک از آن استفاده بسیاری میکردند. بدلیل دشواری مراحل تولید و، صرف زمان زیاد برای تولید یک جفت از آن و همچنین زندگی شهرنشینی و تنوع و رقابت فراوان در دنیای مد، امروزه استفاده از آن بسیار کمتر شده است. گیوه (ملکی)، از جمله صنایعی است که بدلیل موقعیت جغرافیایی و کوهستانی ایران از قدیم بعنوان پای پوش تابستانی مورد استفاده بوده است، و با اینکه صنعتی کاملاً کاربردی می باشد اما به واقع نادیده گرفته شده است. این صنعت به ظاهر کوچک حرفه های چرمسازی، بافندگی، تخت کشی گیوه دوزی را در بر می گیرد که هر کدام جداگانه از اهمیتی ویژه برخوردار است، اما جای تاسف است وقتی می بینیم شهرهایی که روزگاری از مراکز مهم گیوه سازی بوده اند امروزه فقط چند نفر به این حرفه اشتغال دارند یا اینکه دیگر کسی مشغول به کار در این حرفه نیست. این افراد باقی مانده نیز اغلب سنی بین ۸۰ تا ۶۰ سال دارند و این یعنی صنعت گیوه سازی در حال فراموشی است. این صنعت دستی گرچه ناچیز به نظر میرسد اما دارای عملیات ساخت و تولید خاص خود که باشد که تمام آن با دست انجام می شود

پژوهشگر بر آنست که با بهینه سازی مراحل تولید از دشواری تولید این پای پوش کاسته و جایگاهی دوباره در بین پوشاک برای این پای پوش ایجاد گردد.

۱-۲- بیان مساله

کفش بخش جدایی نا پذیر پوشاک است که، علاوه بر تاثیرات ظاهری بر پوشاک و ارتباط تنگاتنگ با دنیای مد، نقش محافظت از پا را بر عهده دارد پا که عضوی مهم محسوب میشود و بعنوان قلب دوم انسان تلقی میگردد، بنا بر این راحتی طراحی و زیبایی این فصل از مد اهمیت ویژه ای دارد زیرا که یک کفش نا مناسب بسیار آزار دهنده و تحرک و پویایی انسان را مختل میکند آن هم در عصر تکنولوژی و سرعت که انسان زمان زیادی را در بیرون از منزل بسر می برد و احتیاج به کفشی دارد که پاسخگوی نیازهایش باشد. طراحی کفش شاخه ای مهم از طراحی پوشاک می باشد که طراحان مد دنیا از این شاخه غافل نمانده اند و با تبحر به طراحی کفشهایی میردازند که ذوق و شوق بیننده را برای داشتنشان بر می انگیزد. در کشور ما به این بخش توجه کافی نشده است و جای آن در بین طرحهای، طراحان مد و لباس خالی است. گیوه پای پوش اصیل ایرانی کاملاً مرتبط با پارچه و لباس است چرا که گیوه یکتا پای پوش سنتی است که کاملاً (بجز اتصالات آن) از نخ و پارچه ساخته شده است و چون مواد اصلی ساخت آن تکه پارچه هایی برای ساخت تخت و رویه ای که با نخ پنبه ای یا ابریشمی بافته شده است، مرتبط با طراحی پارچه و بافت پارچه می باشد. واز آنجا که بخشی از پوشاک است مرتبط با طراحی پوشاک و لباس می باشد. با مطالعات انجام شده تاکنون تلاش جدی بر ارتقاء سطح طراحی کفش در ایران و همچنین ارتقاء فرایند تولید و طراحی این پای افزار پارچه ای که مراحل تولید منحصر بفردی دارد .. انجام نشده است. بجز معدود مقالاتی که در مورد ساخت گیوه کلی توضیحاتی داده شده است هدف در این پژوهش طراحی پای افزار پارچه ای است بنحوی که فرایند تولید گیوه اصیل فراموش نشود. چنانچه از این پای پوش پراز رمز و راز غافل شده منسوخ گردیده و تنها آنچه بر جای می ماند آن تغییراتی که امروزه مشاهده میشود و با گیوه اصیل فاصله زیادی دارد و آنهم کاربرد نخهای رنگی بر روی تخته های آماده بازاری

است. عدم توجه به این بخش از پوشاک ضعف در طراحی و دنیای مد کفش بدنبال خواهد داشت و همچنین باعث ناتمام ماندن رسالت طراحان پوشاک و مد در این جامعه خواهد شد.

گیوه که پای افزاری پارچه ای و بی نظیر است و روزگای پای پوش اصلی بیشتر مردمان مناطق این مرز و بوم محسوب می گشت اکنون بدلیل دشواریهای ساخت و صرف زمان زیاد تولید، تعداد افراد شاغل و علاقمند به کار در این حرفه و استفاده از آن بسیار کم شده است این پژوهش قصد دارد با در نظر گرفتن ویژگیهای گیوه ، پای افزار پارچه ای طراحی نموده و عواملی چون زیبایی شناسی، جامعه شناسی و عوامل موثر بر انتخاب پای افزار را مورد توجه قرار می دهد. همچنین فرایند تولید را بهینه سازی نماید، چرا که در عرصه مد سرعت تولید اهمیت زیادی دارد.

فواید این طرح علاوه بر ارتقاء سطح طراحی پای افزار پارچه ای و حفظ اصالت ایرانی که هم سنت و پیشینه ما را در خود دارد و هم مدرن و بروز است؛ قابلیت خودنمایی و رقابت در عرصه مد را خواهد داشت. همچنین مطابق سیاست دانشگاههای نسل سوم تبدیل علم به ثروت را نیز بدنبال خواهد داشت. در واقع تلاش این پژوهش بر اینست که بتواند سنت را به (دانش) علم تبدیل نماید.

1-3- اهمیت موضوع:

طراحی کفش و پای افزار در حوزه طراحی پوشاک قرار گرفته و در جای خود دارای اهمیت بسزایی می باشد. آنچه امروزه در مورد فرایند تولید گیوه یگانه پای افزار نخی بجای مانده امری سخت و دشوار است که برای تولید یک جفت آن حداقل نیاز به یک هفته کار است آنهم توسط سه نفر استاد کار، و در زمینه ساخت زیره یا تخت آن نیاز به صرف انرژی زیادی است. بدلیل دشواری کار جوانان مایل به بر عهده گرفتن این شغل نمی باشند و بسیاری از استادکارها خبره و زبر دست دچار کهولت سن شده اند. همچنین با توجه به گسترش مد افراد مایل به انتخابهای متنوع تری هستند در حالی که در صورت بهینه سازی فرایند تولید این پای افزار، و ایجاد طرح های متنوع گزینه های بیشتری برای بهترین انتخاب ها در پیش روی علاقمندان قرار گرفته و همچنین کمک به حفظ و نوآوری در زمینه فرهنگ اصیل ایرانی می شود و بعنوان طراحی نو و بکر در حوزه طراحی پوشاک قرار می گیرد.

نتایج حاصل از این پژوهش به عنوان روشی نو در زمینه تولید و طراحی پای افزار پارچه ای در خدمت جامعه تولید کنندگان و طراحان قرا گیرد. همچنین می تواند به عنوان ابزار کمک آموزشی گیوه اصیل ایرانی و آموزش طراحی و تولید فرایند جدید پای افزار پارچه ای در مراکز آموزشی مورد استفاده قرار گیرد.

مهمترین مسئله در این پژوهش پس از سرعت بخشیدن به تولید، تنوع در طراحی است که در عصر رقابت تکنولوژی را به خدمت طراحی پوشاک در آورد. پژوهش حاضر علاوه بر اینکه در راستای بر آورده شدن بخشی از نیاز جامعه؛ کمک به مطرح شدن پای افزار پارچه ای میکند باعث ماندگاری صنعت گیوه سازی نیز می شود.

1-4- اهداف پژوهش:

1-4-1- هدف اصلی :

طراحی و بهینه سازی فرایند تولید پای افزار پارچه ای با در نظر گرفتن سبک زندگی مدرن، زیبایی شناسی و بهداشت

1-4-2- اهداف فرعی :

- تبیین فرایند تولید گیوه سنتی
- تبیین زیبایی شناختی گیوه
- تبیین مردم شناسی گیوه
- بهینه سازی فرایند تولید پای افزار پارچه ای
- ارائه طرحهای جدیدی از پای افزار پارچه ای

1-4-3--اهداف کاربردی:

پس از مطالعات کتابخانه ای و تحقیقات میدانی در خصوص تولید سنتی این پای افزار و همچنین ارائه راهکار مناسب جهت بهینه سازی فرایند تولید؛ با بررسی عوامل تاثیر گذار اقدام به طراحی پای افزارهای پارچه ای مناسب با زندگی مدرن می نماید.

1-5- سوالات پژوهش:

- چرا استفاده از گیوه سنتی به عنوان یک پای پوش مناسب با آب و هوای ایران کم شده است.
- چگونه میتوان فرایند تولید گیوه یا پای افزار پارچه ای را بهینه سازی کرد؟
- چگونه امکان طراحی پای افزار پارچه ای با رعایت ویژگیهای منحصر بفرد گیوه و مناسب زندگی مدرن وجود دارد؟

1-6- فرضیه های پژوهش :

- فرض بر اینست که از دلایل کم رنگ شدن کاربرد گیوه مراحل تولید دشوار آن است.
- فرض بر اینست میتوان با ایجاد راهکارهایی فرآیند تولید پای افزار پارچه ای را بهبود بخشید .
- -مفروض است با انجام پژوهش حاضر می توان پای افزارهایی با تنوع طرح و رنگ می توان طراحی نمود. بنحویکه قابل رقابت در دنیای مد باشد.

1-7-روش پژوهش:

کاربردی

1-7-1-روش کتابخانه ای:

جمع آوری اطلاعات درمورد تاریخچه گیوه و ارگونومی پا و اصول طراحی پای پوش با استفاده از کتب و مقالات مربوطه انجام شده است.

1-7-2-روش میدانی :

بدلیل کمبود منابع کتابخانه ای اطلاعات مربوط به ساخت گیوه و انواع آن با روش مصاحبه به دست آمده است.

1-7-3-روش تحلیلی: با بررسی دقیق مراحل ساخت گیوه سنتی و عوامل موثر در طراحی کفش مراحل تولید پای افزار پارچه ای بهینه سازی شده است.

1-7-3-روش استنتاجی و نتیجه گیری ها: از اصول تولید گیوه و عوامل مهم در طراحی کفش استفاده ده شده و در نتیجه طرحهای جدیدی از پای افزار پارچه ای ارائه شده است و میزان موفقیت طرح با نظر سنجی بررسی شده است.

1-8-ابزار جمع آوری اطلاعات:

- مصاحبه و نظر سنجی فردی از طریق روش میدانی
- تهیه پرسشنامه

1-9-روش تجزیه و تحلیل اطلاعات و تبیین سوالات و فرضیات:

نظر سنجی از کارشناسان و متخصصین کفش و پای افزار پارچه ای و مصرف کنندگان

1-10-محدودیت های پژوهش:

- کمبود و گاه نبودن منابع کتابخانه ای
- کهنوت سن و از کار افتادن استاد کارهای حرفه ای در حرفه گیوه سازی
- کمبود متخصصان طراحی پای افزار پارچه ای برای انجام تحقیق میدانی.
- کمبود متخصصان طراح کفش به عنوان شاخه ای از طراحی لباس در ایران
- انجام بیشتر بخشهای این پژوهش و قسمت نوآوری برای نخستین بار انجام میگردد و منبع و پیشینه ای در این رابطه موجود نیست.

1-11-تعریف واژه های پژوهش:

طراحی: طراحی (Design) برگرفته از کلمه (Designare) در زبان لاتین به معنی علامت گذاری نقشه است. طراحی یکی از قدیمی ترین روشهای برقراری ارتباط میان انسانهاست که بیشتر با ابزارهای ساده و به کمک خطوط اجرا می شود. کلمه طراحی در لغت نامه به معنی «طرح افکنی» و «نقشه ریزی آمده است». اما در معنای تخصصی، باز آفریدن تصاویر عینی یا تجسم بخشیدن به تصاویر ذهنی است. (شاپوریان، 1391، 5)

بهینه سازی:

از نظر لغوی به معنای بهتر ساختن، مناسب نمودن و بهبود بخشیدن شرایط موجود است. که در مورد هر پدیده ای میتواند انجام گیرد. از نقطه نظر علمی بهینه سازی مفهومی در ریاضیات است که در حداقل یا حداکثر نمودن یک تابع حقیقی (تابع هدف) از طریق جستجوی سیستماتیک مقادیر متغیرهای حقیقی یا صحیح (متغیرهای تصمیم) از یک مجموعه ی مجاز (فضای امکان پذیر) که با توجه به محدودیتها تعریف می شود (زهرایی و حسینی، 1388، 2)

گیوه : نوعی پای افزار که رویه آن را از ریسمان و نخ پرگ یعنی ریسمانهای پنبه ای بافته و زیره یا ته آن را از لته های بهم فشرد و درهم کشیده سازند. پای افزار گیوه، با توجه به آب و هوای معتدل ایران خنک، سبک و قابل شستشو طراحی شده است و به دلیل داشتن تمامی این ویژگی ها در میان روستاییان و کشاورزان، از گذشته تا امروز مورد استفاده قرار گرفته است.

پای افزار پارچه ای : چون تخت وردیه این کفش منسوج می باشد پای افزار پارچه ای نامیده شد.

لته: تکه پارچه های کهنه

مد : فراوانی یک محصول در بازار که مورد استقبال عده ی زیادی از افراد در جامعه قرار می گیرد. سلیقه و روشی که باب روز است. اعم از طرز زندگی ،سر و وضع ظاهری وغیره که معمولا گذراست و در زمان های مختلف تغییر می کند.(معین،1392،210)

زیبایی شناسی : شناختن زیبایی؛ شناسایی انواع زیبایی ها، علمی که درباره زیبایی و احساساتی که از مشاهده زیبایی در انسان پیدا می شود بحث می کند. "زیبایی شناختی از ریشه زبان شناسی حساسیت و زیبایی مشتق می شود". (سوانه،1388،16)

12-1-پیشینه پژوهش:

در گذشته تحقیقاتی در مورد گیوه صورت گرفته است که بیشتر به چگونگی ساخت این پایپوش به صورت کلی پرداخته شده است . ولیکن پژوهشی در راستای موضوع پایان نامه حاضر انجام نشده است . انجام بیشتر بخشهای این پژوهش و همچنین قسمت نوآوری برای نخستین بار انجام شده است و منبع و پیشینه ای در این رابطه موجود نیست. لازم به ذکر است که منابع به ترتیب سال انجام پژوهش شرح داده شده است .

1-12-1-کتاب:

- هنرهای بومی در صنایع دستی باختران ،محمد جرمی، علی اصغر شریعت زاده ،اصغر کریمی، محمد شکرانی، مرکز مردم شناسی تهران، چاپ اول ،1336 ، به بررسی مشخصات کلی گیوه های کرمانشاه و شرح کلی مراحل تولید پرداخته شده است.

1-12-2-مقاله:

- گیوه و گیوه گش مجله، رضا سرلک، نشریه نامه فرهنگستان ،شماره 16 ،1379 ، بعد از ذکر کلی تاریخچه گیوه به نحوه ساخت رویه و تخت گیوه در منطقه پاچه لک بختیاری چهارلنگ پرداخته است .
- گیوه سازی ، دارا افشار قوچانی و زهرانی کویی،مجله رشد وزارت آموزش و پرورش ،دوره ششم ،شماره 4 ، 1388، در این مقاله به نحوه ساخت گیوه پرداخته شده است.

- گیوه(جوراب)سنجانی، هنری رو به فراموشی، محسن کریمی و نسیم حبیبی ، فصلنامه کتاب ماه هنر، شماره 1389،143، به بررسی خصوصیات هنر گیوه دوزی سنجان و موقعیت جغرافیایی این شهرستان پرداخته و آداب رسوم گیوه سازی در سنجان را توضیح داده است .

- رده بندی معیارهای کیفیت گیوه از دیدگاه تولید کنندگان استان کرمانشاه، امیر حسین علی بیگی، رضوان قمبر علی، دو فصلنامه علمی ترویجی جلوه هنر، شماره 7، 1391، به بررسی عوامل مهم کیفیت گیوه‌های کرمانشاه پرداخته است.

- نگاهی به گیوه در جامعه شهری و روستایی ایران (پایپوشی به قدمت تاریخ)، مریم محمودی و مرجان حاج رحیمی، نشریه چرم و کفش، شماره 117، 1390، با استاد کاری در این حرفه گفتگو نموده است و در نتیجه چگونگی ساخت گیوه و وضعیت شغلی و درآمد این حرفه را به طور کلی توضیح داده است.

1-12-3-پایان نامه:

- مطالعه مردم شناختی گیوه و گیوه بافی در شهر کاشان مطالعه موردی روستای نسلج، محسن حاجی اسمعیلی، کارشناس ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، 1390، بعد از ذکر موقعیت جغرافیایی روستای نسلج، ویژگیهای فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و طبیعی این روستا را بیان نموده و سپس ساخت گیوه و موارد مردم شناسی مربوط در این روستا را توضیح داده است.